

ОРГАНИЗАЦИЯ НА ОБЕДИНЕНИТЕ НАЦИИ ЗА ОБРАЗОВАНИЕ, НАУКА И КУЛТУРА

Виктория Иванова

I. ОРГАНИЗАЦИЯ НА ОБЕДИНЕНИТЕ НАЦИИ ЗА ОБРАЗОВАНИЕ, НАУКА И КУЛТУРА. КРАТКА ИНФОРМАЦИЯ

Несъмнено една от най-интересните и любопитни международни организации е Организацията на обединените нации за образование, наука и култура – ЮНЕСКО. Тя е специализирана организация на ООН, основана на 16 ноември 1945 г. ЮНЕСКО има за цел осъществяване на диалог между различните цивилизации, култури и народи, базиращ се на взаимно уважение и зачитане на общите ценности. Чрез него ще се разрешат глобални теми и проблеми като справедливост, световен мир, спазване и зачитане правата на човека и основните свободи, намаляване на бедността, комуникация между народи с различна култура и ценностна система. Т.е. ЮНЕСКО насърчава отделните нации да работят за изграждането на комуникация в областите образование, наука, култура и информация. Мотото на организацията е „Мирът е създаден не за да се нарушава, а за да подпомага интелектуалната и нравствената солидарност на човечеството”.

Уставът на Организацията е приет на Лондонската конференция през 1945 г. След подписването му от 20 държави, сред които са Великобритания, Франция, Мексико, Норвегия, Гърция, САЩ, Канада и др., влиза в сила на 4 ноември 1946 г. До момента в ЮНЕСКО членуват 193 държави (Чили, Китай, Финландия, Хаити, Индия, Малта, Нигерия, Полша, Сан Марино, Словакия, Испания, Турция, Швеция, Сърбия, Перу, България, Бразилия, Чехия, Хаити, Индонезия, Япония, Науру и др.) и 7 държави, които сътрудничат с организацията (Аруба, Британски Вирджински острови, Кайманските острови, Фарьорските острови, о. Макао, Нидерландски Антили и Токелау). Седалището се намира в Париж. Организацията разполага с над 60 клона по целия свят, които си обменят информация. Сред тях са Международното бюро по въпросите за образование в Женева, Статистически институт в Монреал и т.н. Официалните езици на организацията са английски и френски. Настоящ ръководител на ЮНЕСКО е Ирина Бокова.

България става пълноправен член на ЮНЕСКО на 17 май 1956 г., като от 2007 е член на Изпълнителния съвет на ЮНЕСКО. Страната ни разполага с Национална комисия, създадена на 25 май, 1956 г. Състои се от представители на българските министерства, ведомства, институти. Освен това гражданското общество, различни правителствени и неправителствени организации взимат активно участие в работата на Комисията. Органите на Националната комисия са Бюро и Секретариат.

Страната ни е член на Програма МОСТ и Международна хидроложка програма. Част от вътрешното право на страната ни са Конвенцията за опазването на подводното наследство, Конвенция за опазване и насърчаване на многообразието от форми на културно изразяване, Конвенция за опазване на нематериалното културно наследство.

II. УСТРОЙСТВО НА ЮНЕСКО

1. Генерална конференция

Генералната конференция е върховният орган на Организацията на обединените нации за образование, наука и култура. Тя се състои от представители на държавите-членки, т.е. състои се от 193 члена. Заседава на всеки две години. Заседанията се посещават както от представители на държавите-членки, така и от представители на държавите-сътрудници на Организацията, представители на държави, които не са членки, представители на междуправителствени и неправителствени организации. Всяка държава-членка разполага само с един представител, съответно с един глас. Конференцията назначава на всеки 4 години генерален директор.

Основна задача на Генералната конференция е да определя линиите на работата на организацията. Тя определя програмите, съвместно с Изпълнителния комитет, и гласува бюджета на ЮНЕСКО. Избира членовете на Изпълнителния комитет. На всеки две години тя отбелязва специфичните задачи на Комитета. Работните езици на Генералната конференция са арабски, английски, френски, китайски, испански и руски.

2. Изпълнителен комитет

Изпълнителният комитет се състои от 58 члена, чиито избор е до голяма степен въпрос на многообразие на културите и географския произход. Избират се от Генералната конференция за 4 годишен период. Комитетът се състои и от секретариат, начело на който стои генералния директор.

Задача на Изпълнителния комитет е да подготвя работата на Генералната конференция и да следи за спазването на решенията, които тя взема.

III. КОНВЕНЦИИ, ПРИЕТИ ПОД ЕГИДАТА НА ЮНЕСКО

В тази точка съм разгледала някои от най-интересните конвенции, приети под егидата на ЮНЕСКО:

1. Международна конвенция за борба с употреба на допинг в спорта – приета в Париж, 2005 г.

Тази конвенция се приема с цел премахването на допинга в спорта, тъй като е изключително вреден за здравето на спортистите. Освен това по този начин ще се ограничат и измамите в спорта.

Член 1 от конвенцията гласи следното: „Целта на тази конвенция в рамките на стратегиите и програмата за дейност на ЮНЕСКО в областта на физическото възпитание и спорта се състои в предотвратяване на употребата на допинг в спорта и борба с това явление до неговото окончателно премахване.” Освен това в конвенцията са посочени още средствата за постигане целите на конвенцията; обвързаност на конвенцията с различни нормативни документи; финансови мерки; международно сътрудничество; принципи в областта на образованието и подготовката и т.н.

2. Конвенция за опазване и насърчаване на многообразието от форми на културно изразяване – приета в Париж, 2005 г.

На своята 33 конференция в Париж Генералната конференция на ЮНЕСКО заявява, че културното многообразие е наследство на човечеството, като подчертава, че то е общо на всички нас. Това културно многообразие обогатява планетата, обогатява и нас самите. Затова ние трябва да го уважаваме и опазваме.

В член 1 са посочени целите на конвенцията, а именно:

- опазване и насърчаване на многообразието от форми на културно изразяване;
- създаване на условия за разцвет и свободно взаимодействие на различни култури с цел обогатяване;
- насърчаване на международния диалог с цел развитие на културното взаимодействие в полза на изграждане на мостове между народите;

- признаване на специфично естество на културните дейности, продукти и услуги, като носители на самобитност, ценности и смисъл и т.н.

В конвенцията са посочени още основни принципи на конвенцията като защита правата на човека; принцип на суверенитета; принцип на международното сътрудничество и т.н. Посочено е и приложното поле на конвенцията; права и задължения на държавите-страни по конвенцията; връзка на конвенцията с нормативни документи и т.н.

3. Конвенция за опазване на нематериално културно наследство – приета в Париж, 2003 г.

Целите на тази конвенция са:

- опазване на нематериалното културно наследство;
- зачитане на нематериалното културно наследство;
- съпричастност на всяко едно равнище;
- международно сътрудничество и взаимопомощ.

В конвенцията се описват различни определения като „нематериално културно наследство”, „опазване на нематериалното културно наследство” и други. Посочени са органите на конвенцията – Обща асамблея, Междуправителствен комитет и т.н.

4. Конвенция за опазването на подводното културно наследство – приета в Париж, 2001 г.

Целите на конвенцията са изброени в член 2 от конвенцията:

- опазване на подводното културно наследство;
- сътрудничество между страните при опазването на подводното културно наследство;
- вземане на мерки за опазването на подводното културно наследство и т.н.

В конвенцията се засягат още връзката между нея и други нормативни документи; мерки, отнасящо се до гражданите и плавателните съдове; санкции; сътрудничество и споделяне на информация; кои служби са компетентни; уреждане на спорове и т.н.

5. Конвенция за признаване на квалификации по отношение на висшето образование в европейския регион – приета в Лисабон, 1997 г.

В тази конвенция се разясняват различни термини като „достъп до висше образование“; „прием във висши училища“; „висше образование“; „квалификация“ и т.н. В раздел втори се посочва компетентността на съответните органи. В раздел трети са посочени основните принципи, отнасящи се до оценяването на квалификациите. В раздел четвърти е описано признаването на квалификациите и т.н.

6. Конвенция за опазване на световното, културно и природно наследство – приета в Париж, 1972 г.

Тази конвенция се приема, поради наличието на следните обстоятелства:

- застрашаване на световното природно и културно наследство;
- изчезването на природно или културно наследство води до загуба на цялото човечество;
- опазването на природното и културното наследство на национално ниво е незадоволително;
- отделни обекти на природно и културно наследство са обект на голям интерес и се нуждаят от международно опазване и т.н.

В конвенцията е обяснено какво включват термините „културно наследство“ и „природно наследство“. Посочена е националната и международна защита на природното и културно наследство. Описана е дейността на Междуправителствения комитет за защитата на световното културно и природно наследство. Описана е дейността на Фонда за опазване на световното културно и природно наследство. Посочени са начините за предоставяне на международната помощ; образователните програми и т.н.

7. Други конвенции

Други конвенции, приети под егидата на ЮНЕСКО са:

- *Универсална конвенция за авторското право – приета в Париж, 1971 г.;*
- *Конвенция за техническо и професионално образование – приета в Париж, 1989 г.*

- *Конвенция за признаване на изследвания, дипломи и степени в областта на висшето образование в Азия и Тихия океан – приета в Банкок, 1983 г.*
- *Регионална конвенция за признаване на изследвания, сертификати, дипломи, степени и други квалификации в областта на висшето образование в африканските държави – приета в Аруша, 1981 г.*
- *Конвенция за признаване на изследвания, дипломи и степени във висшето образование в страните, принадлежащи към европейския регион – приета в Париж, 1979 г.*
- *Конвенция за разпространение на програмно носещи сигнали, предаване чрез спътник – приета в Брюксел, 1974 г.*
- *Конвенция за защита правата на продуцентите на звукозаписи срещу неразрешено дублиране на техните записи – приета в Женева, 1971 г.*
- *Конвенция за забрана на средства и предотвратяване на незаконен внос, износ и прехвърляне на собственост на културни ценности – приета в Париж, 1970 г.*
- *Международна конвенция за закрила на изпълнители, продуценти на звукозаписи и излъчващите организации – приета в Рим, 1961 г.*
- *Конвенция против дискриминация в образованието – приета в Париж, 1960*
- *Конвенция за международен обмен на публикации – приета в Париж, 1958 г. и други.*

IV. СВЕТОВНО ПРИРОДНО И КУЛТУРНО НАСЛЕДСТВО НА ЮНЕСКО

1. Списък на световното наследство на ЮНЕСКО

1.1. Описание на списъка за природно и културно наследство на ЮНЕСКО

Комисията за световно природно и културно наследство на ЮНЕСКО номинира и одобрява обекти по международна програма, които да бъдат включени в списъка на световното културно и природно наследство. Такива могат да бъдат град, археологически обект, планина, природно възвишение, пустиня, църква, езеро и т.н. Целта е да бъдат опазени природни и културни обекти, които са с изключително значение за човечеството. На всеки обект се дава идентификационен номер. Обект, който е в списъка на ЮНЕСКО, е собственост на държавата, в която той се намира.

Опазването и защитата на природните и културни обекти е международна задача, а не национална. Т.е. всяка страна-членка трябва да се грижи за тяхното опазване.

Световният списък до момента включва общо 911 обекта. 704 от тях са културни; 180 от тях са природни; 27 от тях са със смесено значение, общо в 151 страни-членки. Обособени са 5 региона – Африка, Близкия изток, Азия и Тихоокеанската зона, Европа и Северна Америка, Латинска Америка и Карибския басейн. В Африка са вписани 78 обекта; в Близкия Изток – 66; в Азия и Тихоокеанската зона – 198; в Европа и Северна Америка – 445; в Латинска Америка и Карибския басейн – 124 обекта. До момента (от 10 юни, 2010 г.) 187 страни-членки са ратифицирали Конвенцията за опазване на световното културно и природно наследство.

1.2. Списък със застрашени обекти

Комисията за световно културно и природно наследство на ЮНЕСКО започна разглеждането на обекти, намиращи се в списъка, които са под заплаха. Това са такива, които се намират в опасност от изчезване или разрушаване, поради множество причини – природни бедствия, война, човешка намеса (браконьерство, сеч на гори) и др.

До момента ЮНЕСКО посочва 34 обекта, които се намират под заплаха. Някои от тях са:

- Национален парк Лос Катиос, Колумбия. Причини – изсичане на гори, браконьерство;
- Абу Мена, Египет. Причини – повърхността на пещерните образувания в района са съставени от глина, която се превръща в полутечна при контакт с течаща вода;
- Старият град на Йерусалим. Причини – неконтролираното развитие на града, неподдържането на обекта;
- Православния манастир в Косово, Сърбия. Причини – липса на законодателство, политическа нестабилност;
- Белизкия бариерен риф, Белиз. Причини – сеч на мангрови дървета;
- Национален парк Евърглейдс, Флорида. Причини – вреди, причинени от урагана Андрю, замърсяване на водата, изчезване на морски видове;
- Самара, Ирак. Причини – влошената обстановка, поради войната в Ирак;

- Резерват Окапи, Демократична република Конго. Причини – убиване на слонове, грабеж на паркови съоръжения;
- Археологическата зона Чан-Чан, Перу. Причини – ерозия;
- Историческия град на Забид, Йемен. Причини – влошаване на историческите сгради.

2. Критерии за включване на обект в списъка на световното културно и природно наследство

За да бъде включен един обект в списъка на световното наследство на ЮНЕСКО, той трябва да отговаря най-малко на един от общо 10 критерия. Те са разделени в две големи групи – културни и природни критерии. По-долу е дадена таблица, относно групиране им.

Десетте критерия са:

- I. Обектите да представят човешката гениалност;
- II. Обектите да представят промяна на човешките ценности във времето или в определена културна област от света, които водят до развитие на технологиите или архитектурата, паметници на изкуството, озеленяването или градоустройството;
- III. Обектите трябва да бъдат уникални или да бъдат доказателство за културни традиции или цивилизация, която живее на този обект или е изчезнала;
- IV. Обектите трябва да бъдат пример за някакъв тип сграда, технологичен или културен ансамбъл или някакъв пейзаж, които да представят човешката история;
- V. Обектите трябва да бъдат пример за традиционни човешки селища, използването на земята, използването на морето, които представят една култура (или няколко култури) или взаимодействието на човека с околната среда най-вече, когато тя се намира под негативни влияния на необратимите промени;
- VI. Обектите трябва да бъдат свързани с човешките традиции, идеи или различни вярвания, да бъдат свързани с художествените и литературните творби, които са от световно значение;
- VII. Обектът трябва да съдържа природен феномен, да притежава естествена красота и естетическо значение;

- VIII. Обектът или мястото трябва да бъде пример, който представя важни етапи от земната история – различни геоложки, геоморфоложки и други процеси, които формират Земята;
- IX. Мястото или обектът да бъдат пример за протичащи екологични и биологични процеси, водещи до еволюция на различни екосистеми;
- X. Да съдържа най-значимите и знаменити естествени местообитания, които съхраняват биологичното разнообразие, включително и тези, които съдържат изчезващи видове, съобразно науката и околната среда.

Таблица за групиране на критериите

	КУЛТУРНИ КРИТЕРИИ						ПРИРОДНИ КРИТЕРИИ			
Оперативни насоки 2002	I	II	III	IV	V	VI	I	II	III	IV
Оперативни насоки 2005	I	II	III	IV	V	VI	VIII	IX	VII	X

3. Изброяване и кратко описание на някои от най-интересните обекти, включени в списъка на световно природно и културно наследство на ЮНЕСКО

- Голям бариерен риф, Австралия (в списъка от 1981 г.; отговаря на VII, VIII, IX, X критерии) – представлява съвкупност от множество коралови рифове и острови в Коралово море. Съставен е от около 3 000 коралови рифа и 900 острова. CNN го обявява за едно от седемте чудеса на света. Големият бариерен риф притежава най-голямата екосистема в света. Там живеят повече от 400 вида корали. Огромен проблем са ураганите, глобалното затопляне и популацията на морските звезди, които се хранят с корали;
- Операта в Сидни, Австралия (в списъка от 2007 г.; отговаря на I критерии);

- Тадж Махал, Индия (в списъка от 1983 г.; отговаря на I критерии) – представлява мавзолей в град Агра и е най-забележителният паметник в монголската архитектура. Построен е от владетеля Шах Джахан. Той е огромен комплекс от множество сгради, сред които най-известната е централната с белия купол. Включва в себе си индийски, персийски и ислямски елементи;
- Великата китайска стена (в списъка от 1987 г.; отговаря на I, II, III, IV, VI критерии) – издигната е през III век пр. н.е. с цел отбрана на северозападните части на империята. Дължината ѝ е над 6 000 км. С ширина 10 м и височина 15 м. Великата китайска стена се смята за най-голямото гробище в света, защото по времето на нейното построяване над 10 млн. души са изгубили живота си. Хората смятат, че единствено тя може да се разпознае с просто око от Луната;
- Водопадът Виктория, между Зимбабве и Замбия (в списъка от 1989 г. ; отговаря на VII, VIII критерии);
- Мемфис и некрополите, Египет (в списъка от 1979 г.; отговаря на I, III, VI критерии);
- Вирджински университет, САЩ (в списъка от 1987 г.; отговаря на I, IV, VI критерии);
- Национален парк Йелоустоун, САЩ (в списъка от 1978 г.; отговаря на VII, VIII, IX, X критерии) – първият национален парк. Създаден е през 1872 и е първият в света защитен природен парк. Той е най-големият в САЩ. Най-забележителни са вулканичните скали, горещи извори и гейзери. В парка има 300 гейзера, като най-големият в света е Стиймбоут. Всъщност Йелоустоун представлява един от най-големите, наречени от учените, супервулкани.;
- Старият град на Виена, Австрия (в списъка от 2001 г.; отговаря на II, IV, VI критерии);
- Камбанариите в Белгия и Франция (в списъка от 1999 г.; отговаря на II, IV критерии) – съвкупност от 56 камбанарии;
- Кьолнската катедрала, Германия (в списъка от 1996 г.; отговаря на I, II, IV критерии) – тя е една от най-известните и забележителни готически катедрали. Височината ѝ е 157 м. и е втората най-висока църква в Германия. Днес тя е символ на средновековната сакрална архитектура;

- Акропол, Гърция (в списъка от 1987 г.; отговаря на I, II, III, IV, VI критерии);
- Леденият фиорд Илулисат, Дания (в списъка от 2004 г.; отговаря на VII, VIII критерии);
- Делтата на р. Дунав, Румъния (в списъка от 1991 г.; отговаря на VII, X критерии);
- Московският Кремъл и червеният площад, Русия (в списъка от 1990 г.; отговаря на I, II, IV, VI критерии);
- Езерото Байкал, Русия (в списъка от 1996 г.; отговаря на VII, VIII, IX, X критерии) – то е тектонско езеро, разположено в Източен Сибир. Байкал е най-дълбокото езеро в света с дълбочина 1642 м. Площта му е 31 722 км² .;
- Вулканите на полуостров Камчатка в Сибир, Русия (в списъка от 1996 г.; отговаря на VII, VIII, IX, X критерии) – това са множество от около 130 действащи вулкана и образуват едно от най- активните вулканичните места в света. Забележителна е била долината на гейзерите (над 25 гейзера), но през 2007 свлачище я унищожава;
- Шкоциянските пещери, Словения (в списъка от 1986 г.; отговаря на VII, VIII критерии) – състоят се от огромни карстови зали, подземен каньон и 30 водопада. Дължината им е 6 км. В пещерите се намира Церквениковият мост. От него може да се види внушителния 15 метров сталагмит Гигантът;
- Археологическите разкопки на древна Троя, Турция (в списъка от 1998 г.; отговаря на II, III, VI критерии);
- Национален парк „Гранд каньон”, САЩ (в списъка от 1979 г.; отговаря на VII, VIII, IX, X критерии) - намира се в Аризона и е един от най-старите национални паркове на САЩ. В парка се намира внушителния Гранд каньон, който се намира на р. Колорадо и е един от най-дълбоките каньони в света. Дължината му е 320 км, а височината 1800 м;
- Статуя на свободата, САЩ (в списъка от 1984 г.; отговаря на I, VI критерии);
- Кралска ботаническа градина, Великобритания (в списъка от 2003 г.; отговаря на II, III, IV критерии) – намира се в югозападната част на Лондон и представлява ботаническа градина и множество оранжерии. В нея има над 30 000 растения и

има над 175 000 рисунки на цветя и над 750 000 тома литература. Това е най-голямата ботаническа градина в света.;

- Венеция и нейната лагуна, Италия (в списъка от 1987 г.; отговаря на I, II, III, IV, V, VI критерии);
- Провинциален парк „Динозавър”, Канада (в списъка от 1979 г.; отговаря на VII, VIII критерии) – една от най-големите фосилни местности в целия свят. Намерени са множество вкаменелости на динозаври, които днес могат да бъдат видени в канадските археологически музей. В парка свободно могат да се видят вкаменелости на динозаври и на различни видове риби. Освен това паркът разполага с голямо разнообразие от растителен и животински свят.

4. Български обекти, намиращи се под закрила на ЮНЕСКО

България може да се похвали с 9 обекта, намиращи се под закрила на ЮНЕСКО – 7 културни и 2 природни. Отделно от това България е в списъка и за нематериално културно наследство на ЮНЕСКО - Бистришките баби и Нестинарството.

4.1. Старият град на Несебър – Безспорно един от най-красивите градове на страната ни е Несебър. Всяка година той привлича многобройни туристи не само заради това, че е разположен на малък полуостров в Черно море, а и поради своята забележителна стара част, която е емблематична за страната ни. Няма такъв, който да се е докоснал до нея и да не е останал очарован от античната атмосфера и запазената древна култура на стария град на Несебър.

Несебър е един от най-старите градове в Европа, считан за най-богатият на архитектурни паметници от Средновековна България. Забележителен е със своите множество църкви от ранновизантийския период, стари крепостни стени от римската епоха и от Средновековието. Старият град на Несебър е в списъка на световното наследство на ЮНЕСКО от 1983 г.

4.2. Боянската църква – Църквата се намира в софийският квартал Бояна. Тя е от времето на Средновековието. Боянската църква е изключително ценен исторически обект за страната ни, а и за света, поради стенописите в нея от 1259 г. На стената на църквата са изобразени севастократор Калоян, Константин Тих Асен и неговата съпруга Ирина, изображения на българския бит и др. Смята се, че тези рисунки са направени през времето, когато портретната живопис не е била разпространена като

изкуство. Боянската църква е в списъка на световното наследство на ЮНЕСКО от 1979 г.

4.3. Мадарският конник – Той е единственият скален релеф в Европа, който представя изображение. Този обект символизира силата на Българска държава от ханския ѝ период. Освен това Мадарският конник е образец на Средновековното българско изкуство. В списъка на световното наследство на ЮНЕСКО от 1979 г.

4.4. Рилски манастир – манастирът е един от най-забележителните просветни културни средища в нашата история, основан през 10 век от свети Иван Рилски. Той достига своя разцвет през втората половина на 15 век. В манастира има над 400 килии, стаи за поклонници, манастирска готварница. Забележителен е с това, че в него се съхраняват около 250 древни ръкописни книги от 11 и 19 век, 9 000 старопечатни издания, възрожденски графични щампи, черковна утвар, монетна колекция, множество икони и др. Рилският манастир е в списъка на световното наследство на ЮНЕСКО от 1983 г.

4.5. Ивановски скални църкви – този исторически обект притежава около 20 броя средновековни църкви, множество параклиси и килии. Интересно е, че те са разположени в пещери, намиращи се в долината на р. Русенски Лом. През 13-17 век скалните църкви са били обитавани от книжовници – монаси. Запазени са множество древни стенописи. Ивановските скални църкви са в списъка на световното наследство на ЮНЕСКО от 1979 г.

4.6. Тракийската казанлъшка гробница – гробницата е открита 1944 г. случайно. Открити са останки на мъж и жена, кости на кон, керамични обредни съдове, части от златни украшения, мъниста от глина, златна халка и др. Някои от предметите, които са открити, са пример за ювелирното изкуство на траките. Най-забележителни са стенописите в гробницата в коридора на помещението, които представят задгробния, земния и военния живот на хората по онова време. Казанлъшката гробница е в списъка на световното наследство на ЮНЕСКО от 1979 г.

4.7. Свещарската гробница – датира от първата половина на трети век пр. Хр. Тази гробница в миналото е била изключително богато украсена от скъпи метали, но всичко е било разграбено. Дори днес тя е видимо богато украсена. Състои се от множество колонии на жени с вдигнати ръце, които изглеждат сякаш са пазители на гробницата. В нея са открити кости на кон, които са били заровени с господаря си, за да

бъде до него в задгробния му живот, каменни легла, множество дарове, т.е. всичко това показва, че покойните са били видни и уважавани личности в миналото, които са погребвани като владетели-богове. Ритуалът по обожествяването е илюстриран в гробницата. Свещарската гробница е в списъка на световното наследство на ЮНЕСКО от 1985 г.

4.8. Национален парк Пирин – Национален парк Пирин е един от най-красивите кътчета на България. По-голямата част от парка заема Пирин планина. Площта е 2 212 ха. Обявен е за национален парк през 1962 г. под наименованието Народен парк „Вихрен”, а по-късно е преименуван на Народен парк „Пирин”. Паркът е забележителен със своята богата природа, някои от видовете са вписани в Червената книга на България – скален орел (вписан в Червената книга на България), дива котка (вписана в Червената книга на България), дива коза, кафява мечка (вписана в Червената книга на България), пирински мак, черна мура. В парка има множество красиви резервати – „Байови дупки – Джинджирица”, „Тисата”, „Юлен” и др. Красиви са Кременските езера, Поповото езеро, езеро Окото, връх Синаница. В националния парк има много интересни културно-исторически обекти като Късноантичната и Средновековна крепост. Национален парк Пирин е в списъка на световното наследство на ЮНЕСКО от 1983 г.

4.9. Резерватът Сребърна – Резерватът обхваща езерото Сребърна и околностите. Неговата площ е 600 ха. Обявен е за резерват 1948 г. Резерватът има разнообразна фауна. Срещат се 41 вида бозайници, 11 влечуги, 10 земноводни и 24 вида риби, сред тях са видра, европейска дива котка, шипобедрена костенурка (защитен вид). В резерватът гнездят 221 вида птици, сред които са къдроглав пеликан (вписан в световната книга на изчезващите видове), ням лебед и др. В резервата се срещат 139 вида висши растения, сред които има застрашени видове.

В заключение - ролята на ЮНЕСКО в нашия живот е огромна. Организацията ни прави по-добри и по-отговорни в това да пазим едно безценно съкровище – световното наследство. По този начин ние – различните нации, се учим да се уважаваме, да се подкрепяме и да си помагаме в името на една благородна кауза – съхранението на световното богатство.

ЛИТЕРАТУРА

НОРМАТИВНИ ДОКУМЕНТИ

1. Международна конвенция за борба с употреба на допинг в спорта – приета в Париж, 2005 г.
2. Конвенция за опазване и насърчаване на многообразието от форми на културно изразяване – приета в Париж, 2005 г.
3. Конвенция за опазване на нематериално културно наследство – приета в Париж, 2003 г.
4. Конвенция за опазването на подводното културно наследство – приета в Париж, 2001 г.
5. Конвенция за признаване на квалификации по отношение на висшето образование в европейския регион
6. Конвенция за опазване на световното, културно и природно наследство – приета в Париж, 1972 г.

ИНТЕРНЕТ СТРАНИЦИ

1. <http://www.unesco.org/new/en/unesco/>
2. <http://whc.unesco.org/>
3. <http://bg.wikipedia.org>
4. <http://www.unesco-bg.org/>
5. <http://en.wikipedia.org>
6. <http://www.nationalheritagebg.org/unesco.php?menu=5>